

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2021. június 29. napján tartandó ülésére

Tárgy: Beszámoló a helyi adóhatóság 2020. évi tevékenységéről

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdése g) pontja szerint az önkormányzat képviselő-testülete a jegyző beszámolója útján ellenőrzi a helyi adóztatást.

E jogszabályi kötelezettségnek eleget téve az önkormányzati adóhatóság 2020. évben végzett munkájáról, az adóztatással kapcsolatos főbb tevékenységekről és folyamatokról az előterjesztés mellékletében tájékoztatom a Képviselő-testületet.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől a beszámoló megtárgyalását és az alábbi határozati javaslat elfogadását.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a helyi adóhatóság 2020. évi tevékenységéről készült beszámolót az előterjesztés melléklete szerint elfogadja.

Felelős: dr. Kormányos László jegyző

Határidő: azonnal

Tótkomlós, 2021. június 23.

Zsura Zoltán János
polgármester

Az előterjesztést készítette: Váczi Julianna pü. osztályvezető *S.K.*

Az előterjesztést ellenőrizte: dr. Kormányos László jegyző

Beszámoló a helyi adóhatóság 2020. évi tevékenységéről

A települési önkormányzatok alapvető feladata – a közhatalom helyi közügyekben való gyakorlása mellett – a helyi közszolgáltatások biztosítása. E feladatnak a helyi sajátosságokhoz és igényekhez igazítható ellátása elengedhetetlenné teszi az önkormányzatok önálló gazdálkodása feltételeinek megteremtését.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 1 § (1) bekezdés alapján e törvényi felhatalmazása szerint a települési önkormányzat képviselő-testülete rendelettel az illetékességi területén helyi adókat vezethet be.

A Htv. alapján a helyi adózás három fő rendszerelemre épül, nevezetesen:

- vagyoni típusú adók,
- kommunális típusú adók és
- a helyi iparüzési adó.

Az önkormányzat a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörében, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapítja meg, így a helyi adóztatás feltételeit a 20/2015. (XI.30.) önkormányzati rendeletben biztosítja. A helyi jogalkotás során nem léphet túl a törvényi kereteken, az önkormányzat csak a Htv.-ben meghatározott estekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni. Az uniós szabályokkal összhangban a Htv. a 2003. évtől jelentősen korlátozza az önkormányzatok kedvezmény-, és mentességnyújtási lehetőségét. Különösen érinti ez a vállalkozások részére biztosítható illetve korlátozottan nyújtható kedvezményi és mentességi szabályokat.

A helyi adóigazgatási munka eljárási szabályait az alábbi törvények tartalmazzák:

- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.)
- az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény
- az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárások szabályairól szóló 2017. évi. CLIII. törvény.

Az adóigazgatási munka alapvetően két részből áll:

- Az adó kivetésével és beszedésével, a bevallások és kérelmek, felszólítások kezelésével kapcsolatos napi operatív feladatok ellátása. A kivetett, megállapított és megfizetett adó nyilvántartása adózóként és adónemenként a Magyar Államkincstár ASP adó szakrendszerén keresztül történik.
- Az adóhátralékok behajtására irányuló végrehajtási cselekmények kezdeményezése, eljárások megindítása. Az adó alá a bejelentkezést elmulasztó adózók felkutatása és felszólítása bevallásra.

I. Helyi adók rendszere Tótkomlós Város Önkormányzatánál

Tótkomlós Város Önkormányzat a 20/2015. (XI.30.) rendeletében vagyoni típusú adót nem állapított meg, a kommunális jellegű és a helyi iparüzési adóval kapcsolatos rendelkezéseket, valamint az központosítva átengedett bevételek beszedésére vonatkozó előírásokat az alábbiakban ismertetjük.

Az adóigazgatási év számszerűsített adatait a melléklet táblázat tartalmazza.

1. Kommunális jellegű adók

1.1 Magánszemélyek kommunális adója

A magánszemélyek kommunális adóját az önkormányzat kivetéssel állapítja meg. Az adó megállapításához a fizetésre kötelezettnek adóbevallást kell benyújtani. Új adóbevallást abban az esetben kell benyújtani, ha az adózást érintően változás áll be. a változás jellemzően az adófizetésre kötelezett személyében, vagy annak lakcímének változásában áll be.

A rendelet alapján kommunális adó kerül megállapításra Tótkomlós város közigazgatási területén lévő ingatlanok után. Az adófizetésre kötelezett vagyon értékű jog gyakorlója (haszonélvező), az ingatlan tulajdonosa/tulajdonosai, az ingatlan bérlője. Az adó mértéke 8.000 Ft/ ingatlan/év, melyet évi kettő részletben kell megfizetni. A helyi rendelet alapján az adó megfizetése alól 100 %-ban mentesülnek a 80. életévüket betöltött adófizetésre kötelezettek a következő évtől, 50 % kedvezményben részesülnek a 70. életévüket betöltött, egyedül élő adófizetésre kötelezettek a következő évtől.

A 2020. adózási év adatai:

- adófizetésre kötelezettek száma: 2.479 fő
- 100% mentességben részesülők száma: 164 fő
- 50 % kedvezményben részesülők száma: 302 fő
- Kivetett adó 2020.évben: 20.378.895 Ft
- Tervezett adóbevétel 2020. évben: 18.440.000 Ft
- Megfizetett adó 2020. évben: 17.873.497 Ft

1.2. Idegenforgalmi adó

Az idegenforgalmi adó vonatkozásában adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki nem állandó lakosként önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltölt. Az idegenforgalmi adót, az adó beszedésére kötelezett szedi be a szállásdíjjal együtt az ott tartózkodás utolsó napján. A Htv. az idegenforgalmi adó mértékét vendégéjszakánként 300 Ft/fő összegben maximálja. Helyi rendeletünkben az idegenforgalmi adó összege vendégéjszakánként 150 Ft/fő.

A pandémia járvány miatt központi intézkedés következtében az adófizetésre kötelezetteknek 2020. évben csak a bevallást kellett benyújtaniuk az adóhatósághoz, az idegenforgalmi adót nem kellett megfizetniük. A bevallások alapján kimutatott bevétel kiesést a Kincstár megtérítette. A vendégéjszakák száma összesen 5.084 db volt, ebből 2903 db vendégéjszaka utáni az elengedett adót (435.450 Ft) a központi költségvetés megtérítette.

A 2020. adózási év adatai:

- adófizetésre kötelezettek száma: 7fő
- Tárgyévi előírás bevallások alapján: 138.950 Ft
- Tervezett adóbevétel 2020. évben: 105.000 Ft
- Megfizetett adó 2020. évben: 327.150 Ft

2. Helyi iparűzési adó

Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén végzett vállalkozói tevékenység. Az adó mértéke a Htv-ben maximálisan 2 %. Tótkomlós város illetékességi területén állandó jelleggel végzett vállalkozási tevékenység után fizetendő adó mértékét a képviselő-testület 1,8 %-ban állapította meg. Az adó alanya vállalkozó. Vállalkozónak minősül a gazdasági tevékenységet saját nevében és kockázatára haszonszerzés céljából, üzletszerűen végző jogi személy, egyéni vállalkozó, őstermelő, egyéni cég, egyéb szervezet. Az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység alapja a nettó árbevétel, csökkentve az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatások értékével, anyagköltséggel, alap kutatás kísérlet fejlesztés elszámolt közvetlen költségeivel.

A törvényben meghatározott estekben van lehetőség az adóalap egyszerűsített módon történő meghatározására. A helyi iparűzési adót sajátos fizetési mód jellemzi, az adózók a tárgyévben egyrészt a megelőző év adatai alapján előleget fizetnek (március 15. és szeptember 15.), másrészt elszámolnak a HIPA éves bevallásukban a befizetett előleggel (május 31.). A helyi rendeletünkben adókedvezményben a vállalkozó háziorvos és védőnő részesül.

A kedvezmény mértéke 40 %, amennyiben a vállalkozási szintű adóalapja a 20 millió Ft-ot nem haladja meg. E jogcímen igénybe vehető kedvezményben 3 fő adózó részesült a 2020. évben.

A 2020. adózási év adatai:

• adóalanyok száma:	1.038 fő
• 40% mentességben részesülők száma:	3 fő
• Kivetett adó 2020.évben:	227.300.827 Ft
• Tervezett adóbevétel 2020. évben:	151.000.000 Ft
• Megfizetett adó 2020. évben:	183.680.632 Ft

II. A települési önkormányzatokat megillető átengedett bevételek

Magyarország 2020. évi központi költségvetéséről szóló 2019. évi LXXI. törvény 38. §-ában rendelkezik a települési önkormányzatot megillető bevételekről. Ennek alapján az önkormányzat bevétele:

- a gépjármű adó bevétel 40 %-a
- A gépjárműadóhoz kapcsolódó bírságokból, pótlékokból, végrehajtási költségekből származó bevétel 100 %-a
- A termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni személyi jövedelem adó 100 %-a, amennyiben a föld fekvése az önkormányzat illetékességi területén van.
- A település jegyzője által jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság 100 %-a

II.1.A gépjárműadó (a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény alapján)

A gépjárműadó (a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény az egész országra egységesen alkalmazandó rendelkezéseket határoz meg. A képviselő-testületnek az adóztatást befolyásoló hatása nincs, kizárólag az adóigazgatási feladatok tartoznak az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe. A gépjármű adót a fenti jogszabály alapján kell fizetni azoknak, akik a közúti közlekedésről szóló jogszabály alapján vezetett járműnyilvántartás alapján üzemben tartóként, ennek hiányában tulajdonosként szerepelnek. Az éves adóztatást alapját képező adatok közzlése minden év január 31-ig megtörténik. A 2020. évi pandémia járvány egyik következménye az a központi intézkedés, amely a települési önkormányzatoktól elvette a gépjármű adóbevétel 40 %-át, és a beszedett összeget 100 %-ban a Magyar Államkincstár számlájára rendelte utalni. Az Önkormányzat 2020. évre tervezett 12.300.000 gépjármű adó bevétellel nem tudott számolni az előzőekben említettek miatt, a 2021. évi költségvetésben pedig ez az adó már nem is volt tervezhető. A gépjármű adóval kapcsolatos adóigazgatási feladatokat 2021. január 1. napjától a NAV látja el.

A 2020. adózási év adatai:

• adóalanyok száma:	1 896 fő
• Kivetett adó 2020.évben(100%):	37.389.682 Ft
• Tervezett adóbevétel 2020. évben(40%):	12.300.000 Ft
• Megfizetett adó 2020. évben(100%):	35.564.701 Ft

II.2. Termőföld bérbeadásából származó jövedelem

A magánszemélyek földhaszon-bérbeadásából származó jövedelmek adóztatása 1998. január 1-től került az önkormányzatok hatáskörébe. 2013. január 1-től mentesül az adó megfizetése alól a termőföld-bérbeadásból származó bevétel, ha a termőföld haszonbérbe adása alapjául szolgáló határozott időre kötött megállapodásban a haszonbérlet időtartama az 5 évet eléri. A földhaszonbérleteket a felek jellemzően 5 évre, vagy hosszabb időre kötik, így jelentéktelen összegű bevétel tervezhető ezen a jogcímen.

A 2020. adózási év adatai:

- adóalanyok száma: 4 fő
- Kivetett adó 2020.évben: 681.737 Ft
- Tervezett adóbevétel 2020. évben: 80.000 Ft
- Megfizetett adó 2020. évben: 12.734 Ft

III. Talajterhelési díj

(A környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény, Tótkomlós város Önkormányzat Képviselő-testületének a talajterhelési díjról szóló 12/2013. (VI.25.) önkormányzati rendelete alapján)

Talajterhelési díjat annak az ingatlan tulajdonosnak/ kibocsátónak kell megfizetni, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá. A talajterhelési díj kiszámítása az egységdíj és a területérzékenységi szorzó alapján történik. A talajterhelési díj „önadózós” adónem, a bevalláshoz szükséges az éves vízfogyasztási adatok megadása, melyet az Alföldvíz Zrt szolgáltat az Önkormányzatnak.

A 2020. adózási év adatai:

- adóalanyok száma: 37 fő
- Kivetett adó 2020.évben 64.800 Ft
- Tervezett adóbevétel 2020. évben: 450.000 Ft
- Megfizetett adó 2020. évben: 215.800 Ft

IV. Késedelmi pótlék

Az adózás rendjéről szóló törvény előírja, hogy az adó meg nem fizetése, vagy késedelmes fizetése esetén késedelmi pótlékot kell fizetni az adózónak az eredeti esedékesség napjától kezdődően. Az ASP program a napi kamatot folyamatosan számolja, a betérhelése egy évben egyszer az év zárása keretében történik. A késedelmi pótlék sajátosságaiból adódóan a késedelmes fizetések és a kamathalmozódások miatt e jogcím nagyságrendje évek óta jelentős.

A 2020. adózási év adatai:

- adóalanyok száma: 3.417 fő
- Megállapított késedelmi pótlék 2020.évben: 4.004.061 Ft
- Tervezett késedelmi pótlék 2020.évben: 0 Ft
- Megfizetett késedelmi pótlék 2020.évben: 1.751.319 Ft

V. Adó- és értékbizonyítvány

Az adó- és értékbizonyítvány kiállítása szintén az adóhatóság feladata. Az adó-és értékbizonyítvány kiállítása hatósági megkeresésre, vagy ügyfél kérelmére térítésmentesen történik akkor, ha annak kiállítását jogszabály írja elő a jegyzőnek. Ezek a jogszabályok a következők:

- A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 140. § (1) bekezdés,
- A hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény 26. § (1) bekezdés.

A 2020. évben kiállított adó és értékbizonyítványok száma **310 db** volt.

VI. Követelés és hátralékkezelés

Az adóhatósági munkában kiemelkedően fontos a a hátralékok kezelése, a követelések behajtása. Mindazokkal szemben, akik önként nem teljesítik a fizetési kötelezettségeiket és hátralékot halmoznak fel, az adóhatóság törvénye és tisztességes eszközök széles körének alkalmazásával következetesen kell, hogy fellépjen. Az adóhatósági feladatok közzé tartozik többek között a hátralékkal rendelkező gazdálkodók és magánszemélyek fizetésének kikényszerítése, ugyanakkor az adóalanyok fizetési problémáinak méltányos kezelése. E tevékenység magában foglalja a hátralékkezelést, a tényleges végrehajtást, a fizetési kedvezményi kérelmek elbírálását, továbbá a csőd, felszámolási és végrehajtási eljárások figyelemmel kísérését. A behajtási eljárások során a fokozatosság elve nem feltétlenül érvényesül. Az, hogy az adott végrehajtási eljárás egy szakaszába milyen végrehajtási cselekményre kerül sor a rendelkezésre álló és beszerzett információk döntenek el.

Az önkormányzati adóhatásnak a már említett eljárási szabályok széles eszköztárat biztosítanak a hátralékok kezelésére. Az alábbi eszközök felsorolása nem feltétlenül az alkalmazás sorrendjét jelenti.

Végrehajtási cselekmények:

- fizetési felszólítás a hátralék rendezésére
- Hatósági átutalási megbízás (inkasszó) megküldése az adós fizetési számlájára.
- Letiltások munkabérből, nyugdíjból egyéb járandóságokból.
- ingóságok (gépjármű) lefoglalása
- Ingatlanra jelzálogjog bejegyzés

A fentiekben azokat a jogszabályi kereteket ismertettük, amely alapján az önkormányzati adóhatóságnak eszközei vannak a hátralékok kezelésére, ami nem csupán lehetőség, hanem kötelesség is. Az adóhatósági munka szerves részének kell lenni az adóbehajtásához szükséges cselekmények elindítása, amely a helyi adóhatóságnál a korábbi években csak részben történt meg. A behajtási munkára főként a fizetési letiltások és a felszólítások megküldése volt a jellemző. Kommunális adóval összefüggésben a 2020. évben 54 fizetési felszólítás került postázásra és 79 esetben került sor fizetési letiltások elindítására. Az elindított fizetési letiltások nem évülnek el, várakoznak, amíg az adós jövedelméből letiltható a kért összeg. Volt példa arra, hogy 2015-ben elindított letiltásra a 2021. évben érkezett bevétel.

Az előterjesztés melléklete tartalmazza az adóigazgatás fontosabb 2020. évi adatait, amelyekből adatokat már az egyes adónemek tárgyalásánál bemutattunk. A táblázat utolsó oszlopa mutatja a 2020. december 31. napján meglévő összes hátralékot, amely a felsorolt adónemekre vonatkozóan 243.027.173 Ft kintlévőséget mutat. Ez az összeg magában foglalja a már elévült adótartozásokat is. Az a tény, hogy ilyen mértékű hátralék hogyan halmozódott fel, nem feltétlenül ügyintézői felelősség. A problémák feltárása a 2021. évben elkezdődött. Februárban 270 db fizetési felszólítást küldtünk ki HIPA adónemre, április hónapban 1200 db fizetési felszólítást postáztunk négy adónemre.

A beszámoló időpontjáig az alábbi hátralékok kerültek jóváírásra a fizetési felszólítások hatására:

- Iparüzési adó: 54.047.784 Ft
- Kommunális adó: 2.820.770 Ft
- Gépjármű adó: 3.614.138 Ft
- Késedelmi pótlék: 2.706.248 Ft

Az adóbehajtási munka ez év februárjától intenzíven elindult, amit a fenti eredmények is bizonyítanak. A rendszerességgel végzett behajtási cselekmények kapcsán azon hátralékok jelentős csökkenésével számolunk, melyek még nem évültek el.

Tótkomlós, 2021. június 23.

dr. Kormányos László
jegyző

Tótkomlós Város Önkormányzata
fontosabb közhatalmi bevételeinek alakulása 2020. évben

Adónemek megnevezése	Adózók száma	Múltra szóló követelés	Tárgyévi előírás	Tárgyévi tervezett módosított előirányzat	Tárgyévi befizetés	Hátralék összesen 2020. 12.31-én
Magánszemélyek kommunális adója	2479	18 580 081	20 378 895	18 440 000	17 873 497	21 085 479
Helyi iparüzési adó	1038	121 154 056	227 300 827	151 000 000	183 680 632	164 774 251
Gépjárműadó	1896	21 795 245	37 389 682	-	35 564 701	23 620 226
Idegenforgalmi adó	7	150 050	138 950	105 000	327 150	38 150
Talajterhelési díj	37	346 797	64 800	450 000	215 800	195 797
Föld bérbeadásából származó jövedelem	4	13 167	681 737	80 000	12 734	655 836
Pótlék	3417	30 595 451	4 004 061	-	1 751 319	32 848 193
Bírság	10	2 600	5 647	1 275 000	4 000	4 247
Egyéb bevételek	47	118 706	-	35 000	-	118 706
Összesen:		192 492 407	289 964 599	171 385 000	239 429 833	243 027 173

